

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/322/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616201993
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5616201993.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v právnej veci žalobkýň: 1/ Ing. N. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. Z., E. Š. Z. XXXX/X, štátny občan SR, 2/ T. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. Z., C. XXX, štátny občan SR, obe právne zastúpené JUDr. KLUČKOVÁ, advokátka s. r. o., so sídlom Pluhová 29, Bratislava, IČO: 36 864 242, proti žalovanému: Z. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. Z., X. XXX/XXX, štátny občan SR, právne zastúpenému JUDr. Dagmar Slafkovskou, advokátkou, so sídlom H. X. XX, F. Z., v konaní o ochranu osobnosti a o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, na odvolanie žalobkýň 1/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4C/73/2016-123 zo dňa 30.06.2016, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch, ktorými žalobu vo zvyšnej časti zamietol a rozhodol o trovách prvostupňového konania, potvrdzuje.

V ostatnej časti, odvolaním strán sporu nenapadnutej, ponecháva rozsudok súdu prvej inštancie **n e d o t k n u t ý**.

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému odovzdať k rukám žalobkýň 1/, 2/ zvukový záznam zhotovený zo stretnutia medzi žalobkyňou 1/, žalobkyňou 2/ a žalovaným zo dňa 03.06.2013 na CD nosiči 3 ks jeho písomného prepisu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Ďalej uložil žalovanému do 14 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku zaslať žalobkyňiam 1/, 2/ písomné ospravedlnenie v znení: „Dňa 03.06.2013 bol z mojej strany neoprávnene vyhotovený zvukový záznam z nášho vzájomného stretnutia. Týmto sa za jeho vyhotovenie a následné použitie bez Vášho súhlasu ospravedlňujem, ako aj sa ospravedlňujem za mojím konaním spôsobený zásah do Vašich osobnostných práv“. Vo zvyšnej časti okresný súd žalobu zamietol. Žiadnej zo strán sporu právo na náhradu trov konania nepriznal. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že z vykonaného dokazovania považoval za nesporné, že žalovaný nahrávacím zariadením dňa 03.06.2016 vyhotovil zvukový záznam rozhovoru strán sporu, pri ktorom boli uplatnené osobné hlasové prejavy každého z nich. Súhlas na vyhotovenie zvukového záznamu žalobkyne 1/, 2/ žalovanému neposkytli a ani nemali vedomosť o tom, že si ich nahráva. O tejto skutočnosti sa dozvedeli až následne po viac ako dvoch rokoch v konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 8C/283/2014. Oboznámením spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš 8C/283/2014 mal preukázané, že dôkaz prehratím zvukovej nahrávky na CD nosiči vykonaný v konečnom dôsledku nebol s tým, že prvoinštančný súd mal dostatok iných dôkazov pre rozhodnutie vo veci. Za podstatné prvoinštančný súd považoval, že k zhotoveniu zvukového záznamu nedošlo za účelom preukázania - spáchania trestného činu, šikany, diskriminácie a pod., v ktorých prípadoch by vzhľadom na význam chráneného alebo uznávaného

záujmu mohol byť použitý záznam rozhovoru súkromnou osobou, bez vedomia nahrávanej osoby ako dôkaz v príslušnom konaní. Kolegovia na pracovisku riešili bežný pracovný problém, ktorý bol napokon vyriešený k spokojnosti samotného žalovaného. Skryté nahrávanie pri pracovnom stretnutí medzi kolegami označil nielen za rozpor s právom, ale aj za rozpor so zásadami etiky. Žalovaný nebol slabšou stranou právneho vzťahu, nehrozila mu závažná ujma (napr. strata zamestnania) a napokon nemohol byť ani jediným alebo kľúčovým dôkazom v prípadnom súdnom spore, nakoľko pred jeho zhotovením sa počet dní nevyčerpanej dovolenky každého zamestnanca riešil na spoločnom stretnutí všetkých zamestnancov, kde bolo žalovanému verejne oznámené za prítomnosti viacerých svedkov, že má nárok na 61 dní dovolenky. Na podklade uvedeného ustálil, že žalovaný zasiahol do práva na súkromie žalobkyň, ktorých osobný prejav zaznamenával na audiozáznam. Podanou žalobou sa žalobkyne domáhali jednak primeraného zadostučinenia formou písomného ospravedlnenia, vydania zvukového záznamu, všetkých jeho prepisov a kópií, zdržania sa tvrdení o zhotovení a existencii zvukového záznamu a súčasne požiadali o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy každej po 2.000,- eur. Prvoinštančný súd uložil žalovanému povinnosť odovzdať k rukám žalobkyň zvukový záznam zhotovený zo stretnutia medzi účastníkmi konania dňa 03.06.2013 na CD nosiči, ako aj jeho 3 ks písomného prepisu, nakoľko v konaní nemal preukázané, že existujú iné jeho prepisy alebo kópie. Taktiež žalobkyňam priznal morálne zadostučinenie vo forme písomného ospravedlnenia, text ktorého uviedol vo výrokovej časti rozhodnutia. Žalobe žalobkyň, pokiaľ žiadali uložiť žalovanému zdržať sa tvrdení o zhotovení a existencii zvukového záznamu, nevyhovel z dôvodu neunesenia dôkazného bremena o tom, že by žalovaný rozširoval informáciu o zhotovení a existencii zvukového záznamu. O údajnom šírení informácií zo strany žalovaného či už na pracovisku, príp. v mieste bydliska žalobkyň nenavrhl vykonať žiaden dôkaz, ani v konaní žiadna takáto skutočnosť preukázaná nebola. Pokiaľ svedkyňa E. uviedla, že vedomosť o existencii zvukovej nahrávky získala od žalovaného, bolo tak len v priebehu tohto súdneho konania a len v súvislosti s tým, že výsluch svedkyne bol ako dôkaz navrhnutý žalobkyňami. Svedkyňa potvrdila, že dovtedy o žiadnej nahrávke nepočula. Svedkyňa E. uviedla, že o nahrávke sa v zamestnaní šepká okrajovo posledného pol roka až rok. K skončeniu pracovného pomeru so žalovaným došlo dohodou k 31.07.2014. V nadväznosti na to tvrdenie žalobkyň o tom, že na pracovisku dochádza k šíreniu takýchto informácií zo strany žalovaného, považoval súd za nelogické. Za nepreukázané považoval i to, v čom takéto šírenie informácií o existencii zvukovej nahrávky predstavuje zásah do ich osobnostných práv, keďže zásahom bolo samotné zhotovenie zvukového záznamu a nie jeho použitie, nakoľko záznam použitý nebol. Pokiaľ sa týkalo priznania náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 2 x po 2.000,- eur, uviedol, že podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy existencia závažnej ujmy, pričom nie sú rozhodujúce len subjektívne pocity dotknutej osoby, ale aj objektívne hľadisko. Nakoľko žalobkyne v konaní nepreukázali následnú reakciu, ktorá mala takéto zásah do ich osobnostných práv vyhotovením zvukovej nahrávky vyvolať či už v ich rodinnom, pracovnom alebo inom prostredí, napokon ani postoj vypočutých svedkyň - kolegyň žalobkyň 1/, 2/ sa zhotovením nahrávky žalovaným v podstate nijako nezmenil, uzavrel, že nebolo preukázané zníženie dôstojnosti ani vážnosti žalobkyň 1/, 2/ v značnej miere v spoločnosti.

2. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote doručili odvolanie žalobkyne 1/, 2/.

3. Žalobkyňa v rade 1/ rozsah odvolania vymedzila čo do výroku vo veci samej, v časti, v ktorej prvoinštančný súd zamietol zvyšnú časť žaloby o povinnosti žalovaného zdržať sa tvrdenia o zhotovení, existencii zvukového záznamu, nepriznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000,- eur, ako i výroku o trovách prvostupňového konania. V dôvodoch odvolania žalobkyňa v rade 1/ uviedla, že vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že žalovaný rozširoval informáciu o zhotovení zvukového záznamu, a to priamo svedkyňi Q. E.. Svedkyňa E. uviedla, že sa na pracovisku „šepká“ o zvukovej nahrávke. Za preukázané považovala, že zvukový záznam bol použitý - citácia v zápisnici zo dňa 27.10.2015 a tiež bolo preukázané, že žalovaný má záujem na ďalšom používaní zvukového záznamu. Za irelevantné považovala, či sa súd o rozširovaní informácií o zhotovení a existencii zvukového záznamu žalovaným dozvedel z dôkazov k uvedenému tvrdeniu navrhnutých žalobkyňami 1/, 2/. Za podstatnú považovala skutočnosť, že bolo preukázané, že žalovaný informáciu o zhotovení a existencii zvukového záznamu rozširoval. Za nesprávny skutkový záver o nelogickosti šírenia informácií žalovaným na pracovisku, keď žalovaný nepracuje na pracovisku od 01.08.2014, označila to, že v žalobe netvrdili, že žalovaný tohto času na pracovisku informácie šíri, tvrdili, že na pracovisku je informácia o zhotovení a existencii zvukového záznamu ich osôb žalovaným známa. Je zrejmé, že sa táto informácia šíri „klebetami“, ktorých jediným pôvodcom môže byť žalovaný, ktorý na samom začiatku ako jediný vedel o zhotovení zvukového záznamu. Za potrebné považovali uviesť, že zákaz šírenia informácie

o zhotovení a existencii zvukového záznamu je aj logickým záverom v rámci ochrany osobnostných práv, keď v prípade neexistencie tejto povinnosti by žalovaný v podstate bol ďalej oprávnený rozširovať informáciu o zhotovení si nahrávky žalobkyň 1/, 2/, odvolávať sa na ňu pri svojich záveroch, krivých svedeckých výpovediach a pod., pričom takému konaniu podľa nich súd nemôže poskytovať právnu ochranu. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa 1/ dospela k záveru, že prvoinštančný súd v dotknutej časti dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, čím sú naplnené odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) až h) C. s. p. a žiadala rozsudok v dotknutej časti zmeniť a návrhu žalobkyň 1/, 2/ v tejto časti vyhovieť. Pokiaľ sa týkalo zamietnutia žaloby v časti o poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 2.000,- eur, uviedla, že so závermi súdu prvej inštancie nie je možné súhlasiť, pokiaľ zamietnutie žaloby v tejto časti odôvodnil tým, že nebola preukázaná existencia závažnej ujmy, nebol preukázaný zásah do cti a dôstojnosti, kedy by sa znížila vážnosť žalobkyň 1/, 2/ u iných osôb a tým sa ohrozilo ich postavenie a uplatnenie v spoločnosti. V tejto súvislosti za podstatné považovali, že neoprávneným zásahom - vyhotovením zvukového záznamu bolo zasiahnuté do práva na ochranu osobnosti, a to najmä do čiastkového práva, do práva na ochranu prejavov osobnej povahy - práva na ochranu hlasového prejavu. Toto právo je potrebné odlišovať od práva na ochranu cti a dôstojnosti fyzickej osoby, pričom pri priznaní nároku na nemajetkovú ujmu zásah do práva na ochranu prejav osobnej povahy nemusí mať difamačné dôsledky (rozsudok NS SR zo dňa 18.02.2010, sp. zn. 3Cdo 137/2008). Iným kritériom, ktoré má súd pri posudzovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy zvažovať, je skutočnosť, či morálne zadosťučinenie je postačujúce na zmiernenie vzniknutej ujmy, čo sa však neposudzuje výlučne existenciou, resp. neexistenciou značného zásahu do cti a dôstojnosti, nakoľko § 13 ods. 2 OZ uvádza tento dôvod ako príklad, najmä, kedy sa morálne zadosťučinenie posudzuje ako nepostačujúce. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, okolnosti vyhotovovania zvukového záznamu sú vysoko nemorálne, neprípustné, rozporné so zákonom, s dobrými mravmi, keď si žalovaný nahrával svoje kolegyne v práci, ktoré nemali voči nemu žiadnu rozhodovaciu právomoc. Len z dôvodu, že v dôsledku straty papierika z nástenky o jeho dovoľenke predpokladal problémy s dovoľenkou. Vyhotovený zvukový záznam viac ako 2 roky uchovával. Jeho existenciu tajil, zverejnil ho po uplynutí viac ako 2 rokov od jeho zhotovenia. Počas súdneho konania, v ktorom zvukový záznam mienil použiť, ako i v tomto konaní, nezákonne zhotoveným zvukovým záznamom obviňoval žalobkyne 1/, 2/ z klamstva, z krivej výpovede, z nemorálneho správania. V rozpore s jeho tvrdením bolo preukázané, že o existencii zvukového záznamu hovoril tretím osobám a je preukázané, že medzi tretími osobami tak na pracovisku, ako i v meste Liptovský Mikuláš sú „reči“ o existencii zvukového záznamu a nahrávaní žalobkyň 1/, 2/, pričom prvotná informácia o zhotovení zvukového záznamu musela byť podaná žalovaným, ktorý jediný o jej existencii vedel. Žalobkyňa v rade 1/ v súlade so žalobou pociťuje a prežíva ujmu ako závažnú, ktorá zasiahla do jej cti a dôstojnosti, poukazujúc i na rozsudok NS ČR z 27.10.2003, sp. zn. 39Cdo 2005/2003. Napokon i v konaní vypočuté svedkyne uviedli, že by takýto zásah vnímali negatívne. V rámci logického záveru je možné vyvodiť, že ak by bol ktorýkoľvek zamestnanec nahrávaný pri pracovných jednaniach iným svojím kolegom, takýto zásah by vnímal negatívne, každá osoba by sa cítila dotknutá na svojich práva, nehovoriac o tom, že takýmto konaním sú vyvolávané špionážne taktiky, atmosféra strachu, neistoty a nedôvera. Vzhľadom na okolnosti zásahu, závažnosť vzniknutej ujmy, na následné konanie žalovaného, ktorý počas celého súdneho konania má za to, že si bol oprávnený pre obranu svojich práv kolegyne nahráť, stále ich obviňoval z krivej výpovede, z klamstiev, žalobkyňa 1/ považovala za nepostačujúce ospravedlnenie žalovaného adresované žalobkyniam 1/, 2/, ako ustálil súd prvej inštancie, nakoľko nie je možné v pomere k iným osobám vyvrátiť nepriaznivé následky zásahu uskutočneného žalovaným. Napokon z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že aj súd prvej inštancie bez opodstatnenia daného povahou v prejednávanej veci sa zamerlal zužujúco len na otázku zásahu do vážnosti a dôstojnosti žalobkyne 1/, 2/, pričom prehliadol, že so zreteľom na čiastkové práva, do ktorých žalovaný zasiahol, bolo pri riešení otázky opodstatnenosti žaloby na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch potrebné považovať zníženie dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti v značnej miere len za jeden z viacerých (prípadne) do úvahy prichádzajúcich následkov neoprávneného zásahu do osobnostných práv, nie však za jediný určujúci následok, ktorý by výlučne opodstatňoval priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (rozsudok NS SR zo dňa 18.02.2010, sp. zn. 3Cdo 137/2008). Žiadala preto v tejto časti rozsudok okresného súdu zmeniť a jej návrhu o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 2.000,- eur vyhovieť.

4. Žalovaná v rade 2/ sa pripojila k odvolaniu žalobkyne v rade 1/ i čo do výroku o náhrade trov prvostupňového konania. Nestotožnili sa s aplikáciou ust. § 142 ods. 2, v tom čase platného, O. s. p., nepriznaním náhrady trov prvostupňového konania s odôvodnením, že mali vo veci úspech pomerný.

Uvedli, že žalobou sa domáhali ochrany osobnosti v zmysle § 13 OZ, do ktorej im bolo konaním žalovaného zasiahnuté. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalovaný neuznával akékoľvek porušenie práv z jeho strany vyhotovením zvukového záznamu, namietal akúkoľvek svoju zodpovednosť, naopak, domáhal sa ochrany svojich práv, ktoré si myslel, že mu patria. Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyne 1/, 2/ boli nútené sa domáhať súdnou cestou ochrany svojich práv, kde aj v hlavnom predmete konania bola ochrana osobnosti a nielen jeho jedna zložka, ktorou môže byť zdržiaci, reštitučný alebo satisfakčný nárok, ako vyplýva z rozsudku, boli úspešné. Súd prvej inštancie rozhodol, že vyhotovením zvukového záznamu bolo zasiahnuté do ich osobnostných práv. V tejto súvislosti poukázali na viaceré súdne rozhodnutia tak Najvyššieho súdu SR, ako aj Ústavného súdu SR, z ktorých vyplýva, že v prípade ak žalobkyne 1/, 2/ boli úspešné „len“ v hlavnom predmete konania, ktorým je ochrana osobnosti (a nielen jedna jeho zložka - náhrada nemajetkovej ujmy), majú nárok na plnú náhradu trov konania ako strana úspešná v konaní. V tejto súvislosti poukazovali na ustálenú judikatúru, ktorá nespochybňuje tvrdenie, že v prípade domáhania sa nárokov - ospravedlnenia a nemajetkovej ujmy v peniazoch sa jedná o 2 samostatne žalovateľné nároky, avšak zároveň uvádza, že oba nároky sú dôsledkom protiprávneho konania, ktorým žalovaný neoprávnene zasiahol do práva na ochranu osobnosti (citácia z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co 48/2013) a nie je preto možné tieto nároky oddeľovať. Uvedli, že tento záver nepriamo vyplýva aj z právnej úpravy odmeny advokátov pri poskytovaní právnych služieb vo veciach ochrany osobnosti, keď podľa § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v platnom znení je tarifnou hodnotou fixná suma, kde sa zohľadňuje len to, či sa v rámci žaloby žiada aj náhrada nemajetkovej ujmy alebo nie. Všetky uplatnené nároky v rámci konania o ochranu osobnosti nie sú posudzované ako spojené veci a odmena sa neurčuje podľa § 13 ods. 3 vyhlášky. Za zrejmé preto považovali, že rozhodujúcou je ochrana osobnostných práv, do ktorých zásahom žalovaného bolo zasiahnuté a v ktorej boli žalobkyne 1/, 2/ úspešné bez ohľadu na skutočnosť, že v jednej z foriem - právnych prostriedkov ochrany tohto práva úspešné neboli. Tento záver napokon vyplýva aj z judikatúry Najvyššieho súdu SR v konaniach vedených pod sp. zn. 5 M Cdo 7/2010, 3 M Cdo 4/2009, 5 Cdo 202/2009, kedy najvyšší súd konštatuje, že priznanie náhrady trov konania je dané, ak je žalobca úspešný v hlavnom predmete konania, ktorým primárne je ochrana osobnosti a nielen jeho jedna zložka, ktorou je priznanie finančného zadostučinenia v peniazoch. Uvedli, že rozhodovanie súdov má mať aj aspekt spravodlivosti, pričom poukázali na zásadu vyslovenú v ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, podľa ktorého v rámci rozhodovania o trovách konania je potrebné dbať na to, aby nikto len z dôvodu, že uplatní svoje základné právo na súdnu ochranu, neutrpel materiálnu ujmu v dôsledku inštitútu platenia trov konania. V tejto súvislosti poukázali i na znenie ust. § 142 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal úspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. Žiadali preto rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania zmeniť tak, že súd uloží žalovanému zaplatiť žalobkyniam 1/, 2/ náhradu trov prvostupňového konania v nimi vyčíslenej výške a zároveň im prizná náhradu trov odvolacieho konania, ktorú vyčíslili.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkýň 1/, 2/ uviedol, že nikdy nechcel zasiahnuť do cti žalobkýň 1/, 2/ a jeho záujmom nebolo ich poškodiť. Sledoval výlučne ochranu svojich práv, ktoré mu boli zamestnávateľom opakovane upierané. O obsahu rozhovoru pri nahrávaní žalobkýň 1/, 2/ nemal nikto z prítomných vedomosť ani po pojednávaní 27.10.2015. Svedkyňa E. sa o nahrávke dozvedela len v súvislosti s týmto súdnym konaním a bezprostredne pred ním, keď mala v konaní vystupovať ako svedok. Ani jedna zo svedkýň nevedela o obsahu zhotoveného zvukového záznamu. Rovnako o ňom nevedeli ani žalobkyne, ani nikto ďalší. Pokiaľ i žalobkyňa 1/ na pojednávaní uviedla, že sa jej dostalo od tretích osôb známym, že sa žalovaný chválil s tým, že si ich nahral, nevedela uviesť ani jedno meno takejto osoby, a to ani na pracovisku, ani v meste Liptovský Mikuláš. Odmietol tvrdenie právnej zástupkyne žalobkýň, že má záujem na ďalšom rozširovaní zvukového záznamu. Pokiaľ sa týkalo náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, uviedol, že žalobkyňa 1/ v konaní nepreukázala existenciu závažnej ujmy, ktorá by jej mala vzniknúť, ktorá by mala byť dôvodom pre priznanie takejto náhrady. Pokiaľ bolo v konaní použité slovo klamstvo, krivá výpoveď, bola to bezprostredná reakcia na výpoveď žalobkýň ako svedkýň v konaní vedenom pod sp. zn. 8C 283/2015 a na konštatovanie sudkyne o trestnosti krivej výpovede. Konanie žalobcu bolo procesnou obranou v snahe chrániť svoje zamestnanecké práva, ktoré mu boli až do konca súdneho procesu zamestnávateľom upierané. Pokiaľ žalobkyňa 1/ celý čas tvrdila, že v čase vyhotovenia nahrávky bola v pozícii marketingovej pracovníčky a nemohla o právach žalovaného rozhodovať, nemohli byť ani v súčasnej dobe nemôžu byť vyvolané dôsledky v odvolaní uvádzané, nemohlo dôjsť k narušeniu jej povesti, že upiera zamestnancom ich zamestnanecké práva.

Ak nebolo možné spájať konanie marketingovej pracovníčky s upieraním práv zamestnancov, ani nie je možné v súčasnej dobe stavať ju už ako riaditeľku zariadenia do negatívnej pozície, že v minulosti upierala práva zamestnancov, nemôže jej preto vzniknúť žiadna ujma a už vôbec nie ujma značná. Pokiaľ sa týkalo odvolania žalobkýň 1/, 2/ proti výroku o trovách prvostupňového konania, uviedol, že sa nemohol dohodnúť so žalobkýňami na mimosúdnom vyrovnaní z dôvodu neoprávnených nárokov, ktoré si v návrhu na uzatvorenie mimosúdneho zmierného uplatňovali. Nemajetková ujma vo výške 2.000,- eur pre každú z nich bola neodôvodnená, o čom napokon rozhodol i súd. V danom prípade sa nesporne jedná o 2 samostatné nároky, z ktorých každý je potrebné posudzovať samostatne. Poukaz na vyhlášku č. 655/2004 Z. z. nemá v danom prípade opodstatnenie. Oba uplatňované nároky sú samostatné, rovnocenné, a teda hlavné, nie je preto namieste hovoriť o hlavnom a vedľajšom predmete sporu. Za rozpor s dobrými mravmi považoval, ak by súd zaviazal na zaplatenie všetkých trov konania žalovaného, ktorý od samého začiatku hájil len svoje zákonné zamestnanecké práva a nároky. V nadväznosti na uvedené žiadal rozhodnutie súdu prvej inštancie ako správne potvrdiť.

6. Žalobkyne vo vyjadrení k odvolaniu (správne k vyjadreniu) žalovaného uviedli, že žalovaný počas celého súdneho konania o ochranu osobnosti má snahu preukázať, že si žalobkyne 1/, 2/ nahrával v dôsledku priznania jeho mzdových nárokov, avšak to nie je pravdou, nesedí ani časová následnosť zhotovenia zvukového záznamu, dlhodobej práceneschopnosti žalovaného od 10/2012 do 04/2013, kedy mu bola vyplácaná náhrada mzdy a nezaplatenie mzdy ešte pôvodným konateľom zamestnávateľa. Pokiaľ sa týkalo úmyslu žalovaného, že nemal záujem zasiahnuť do práv žalobkýň, uvedené nie je možné považovať za pravdivé tvrdenie. Potajme si žalobkyne 1/, 2/ nahrával, vedel, že na uvedené konanie nie je oprávnený, nespýtal sa žalobkýň 1/, 2/, či si ich nahrávať môže. V súdnom konaní bolo jasne preukázané, že žalovaný klamal o informácii, že nikomu o existencii zvukového záznamu nehovoril. Pokiaľ i odmieta tvrdenie o jeho nezáujme na ďalšom rozširovaní zvukového záznamu, toto uskutočnil v podobe listu svojej právnej zástupkyne zo dňa 14.01.2015, ktorý bol odpoveďou žalovaného na návrh mimosúdnej dohody vo veci zásahu do práv žalobkýň 1/, 2/. Zároveň prostredníctvom právnej zástupkyne opakovane zasiahol do dobrého mena žalobkýň 1/, 2/, očierňoval ich, napádal s tvrdením, že krivo vypovedajú. Uviedli, že žalovaný rozširoval informáciu o zvukovom zázname, žalobkyne neustále obviňoval z krivého svedectva, z klamstva, vykresľoval ich ako osoby, ktoré mu upierali jeho zamestnanecké práva, resp. ako osoby, ktoré do jeho zamestnaneckých práv zasiahli, čím im spôsobil značný zásah do práv. Pokiaľ sa týka náhrady trov konania, žalovaný sa dovoľoval ochrany svojho konania. Stále tvrdí, že si len hájil svoje práva, avšak v predmetnom súdnom konaní v dôsledku jeho nezákonného konania si hájil len svoje práva. Žalobkyne 1/, 2/ boli v tomto konaní úspešné, a pokiaľ im nebola priznaná náhrada trov konania, práve takéto rozhodnutie súdu je v rozpore s dobrými mravmi.

7. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkýň uviedol, že informácie o tom, že by rozširoval tvrdenia o existencii zvukového záznamu, že obviňoval žalobkyne z krivého svedectva, zostali ničím nepodložené, vymyslené. Pokiaľ i jeho právna zástupkyňa uviedla, že výpovede žalobkýň 1/, 2/ sú nepravdivé, udialo sa tak výlučne v súdnej sieni za prítomnosti právnej zástupkyne zamestnávateľa žalovaného a sudkyne, príp. dotknutých žalobkýň. V nadväznosti na to zotrval na predchádzajúcom vyjadrení.

8. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), viazaný rozsahom odvolania a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 C. s. p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a ako správne ho v napadnutej časti postupom podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil. V ostatnej časti, ktorá odvolaním strán sporu napadnutá nebola, ponechal rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý.

9. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie náležitým a vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil.

10. Odvolací súd viazaný rozsahom podaného odvolania a odvolacími dôvodmi preskúmal rozsudok prvoinštančného súdu iba v odvolaní napadnutej časti a to do výroku, ktorým vo zvyšnej časti žalobu žalobkýň zamietol.

11. Súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobkýň čo do uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa rozširovania informácií o zhotovení a existencii zvukového záznamu, a nevyhovet žalobe žalobkýň v časti, v ktorej sa domáhali priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške dvakrát po 2.000,- eur.

12. Z výsledkov vykonaného dokazovania a zo skutočností, ktoré žalobkyne či už v žalobe alebo v priebehu konania uviedli, nesporne vyplynulo, že o existencii zvukového záznamu, ktorý vyhotovil žalovaný bez vedomia žalobkýň 1/, 2/ zo stretnutia konaného 03.06.2013, sa dozvedeli, resp. dozvedela žalobkyňa v rade 2/ až v priebehu súdneho konania vedeného na Okresnom súde v Liptovskom Mikuláši pod sp.zn. 8C/283/2014, kde na pojednávaní 27.10.2015 bolo vypočúvaná ako svedok a kde žalovaný žiadal vykonať dôkaz oboznámením predmetného zvukového záznamu. Samotné žalobkyne tak potvrdili, že o existencii zvukového záznamu od 03.06.2013, kedy bol vyhotovený, až do termínu súdneho pojednávania, na ktorom žalovaná v rade 2/ vypovedala ako svedok dňa 27.10.2015, nemali žiadnu vedomosť. Taktiež o existencii zvukového záznamu sa nedozvedeli od tretích osôb, ale od samotného žalovaného, ktorý žiadal oboznámiť zvukový záznam na pojednávaní ako dôkaz. Napokon ani súd v predmetnom konaní žalovaným navrhovaný dôkaz oboznámením zvukového záznamu nevykonal z dôvodu existencie iných dôkazov, ktoré mu pre rozhodnutie postačovali. Žalobkyne v konaní neoznačili jediného svedka, resp. nepredložili žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval, že žalovaný rozširuje informácie o zhotovení a existencii zvukového záznamu a pokiaľ sa i svedkyňa E. dozvedela od žalovaného o existencii záznamu, bolo to len v súvislosti s jej výpoveďou v predmetnom konaní. Pokiaľ i svedkyňa E. uviedla, že sa okrajovo šepká o nejakej nahrávke, ktorú mal žalovaný zhotoviť, neuviedla, že by takéto informácie rozširoval žalovaný, resp. že by aktérom šírenia informácií bol samotný žalovaný.

13. Na podklade uvedeného i odvolací súd dospel k záveru, že žalobkyne neuniesli dôkazné bremeno a nepreukázali, že by žalovaný rozširoval informácie o existencii zvukového záznamu, o jeho obsahu, či už na pracovisku, kde momentálne ani nie je zamestnaný, alebo na inom mieste. Napokon žalovaný ako fyzická osoba ani nie je schopný masovo šíriť určitú informáciu vo vzťahu k neurčitému okruhu osôb a tým ovplyvňovať ich postoj k žalobkyniam 1/ a 2/ a takto zasiahnuť do ich práva na ochranu osobnosti. V konaní vypočuté svedkyne nepotvrdili, že by existencia zvukového záznamu vyhotovená žalovaným ovplyvnila akýmkoľvek spôsobom ich vzťahy k žalobkyniam 1/ a 2/. Obe uviedli, že ich vzťah k žalobkyniam je kladný. V nadväznosti na uvedené odvolací súd zohľadniac, že žalovaný informáciu o existencii zvukového záznamu nerozširoval na pracovisku, ani na verejnosti počas obdobia viac ako dvoch rokov, o existencii zvukového záznamu sa žalobkyne dozvedeli až na pojednávaní na súde, z výsluchu vypočutých svedkýň nevyplývalo, že by sa o existencii zvukového záznamu dozvedeli inak ako v súvislosti s týmto súdnym konaním a žalovaný ani nemá prostriedky na to, aby tvrdenia o existencii a zhotovení zvukového záznamu mohol masovo rozširovať vo vzťahu k neurčitému okruhu osôb, rozhodnutie prvoinštančného súdu v tejto časti potvrdil. Napokon ani nie je v záujme žalovaného, aby do budúca rozširoval informáciu o vyhotovení zvukového záznamu, nakoľko v takomto prípade by svojím správaním opätovne založil dôvod na podanie žaloby na ochranu osobnosti žalobkýň 1/, 2/ na súde.

14. Pokiaľ sa týkalo priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, totožne ako súd prvého stupňa i odvolací súd siahol po Náleze Ústavného súdu Českej republiky II ÚS 1774/14 zo dňa 09. decembra 2014, ktorý s odkazom na uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 30Cdo/64/2004 zo dňa 11.05.2005 konštatoval, že rozhovory fyzických osôb, ku ktorým dochádza pri výkone povolania, pri obchodnej alebo inej verejnej činnosti, spravidla nemajú charakter prejavov osobnej povahy a ani z vykonaného dokazovania nebolo sporné, že by žalovaný vo vzťahu k žalobkyniam 1/, 2/ bol v inom ako pracovno-právnom pomere. Na vyhotovenom zvukovom zázname nebol nahrávaný súkromný rozhovor bez vedomia jeho účastníkov, nešlo o nahrávku prejavov osobnej povahy, ale o pracovný rozhovor, v ktorom sa riešili pracovné záležitosti žalovaného. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie, vzhľadom na význam vyhotoveného zvukového záznamu z hľadiska ďalšieho riešenia pracovno-právnych vzťahov žalovaného, správne zohľadňoval proporcionalitu zásahu vykonaného žalovaným do práva na ochranu osobnosti žalobkýň a skúmal, či bez vyhotovenia zvukového záznamu hrozí, resp. hrozila závažná, resp. nezvratná ujma na jeho právach.

15. V tomto smere správne okresný súd ustálil, že vzhľadom na obsah vyhotoveného zvukového záznamu, v konkrétnej veci na to, že zvukový záznam v konečnom dôsledku ani nebol použitý na účel, ktorému mal slúžiť, ustálil, že vyhotovením zvykového záznamu žalovaný síce zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobkýň 1/, 2/, avšak za postačujúce považoval zadostučinenie vo forme ospravedlnenia sa žalovaného žalobkyniam a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v požadovanej výške im nepriznal. I v tomto smere odvolací súd považoval rozhodnutie prvoinštančného súdu za plne odôvodnené a správne. I podľa odvolacieho súdu vyhotovením zvukového záznamu

bolo síce zasiahnuté do práva na ochranu osobnosti žalobkýň 1/, 2/, avšak iba nepatrnou mierou, nakoľko pokiaľ by žalovaný sa na poukazovanom pojednávaní pred žalobkyňou v rade 2/ o existencii zvukového záznamu nezmienil, je otázne, či by sa vôbec žalobkyne o jeho existencii iným spôsobom dozvedeli. Napokon obsahom zvukového záznamu neboli súkromné záležitosti, nejednalo sa o prejavy osobnej povahy. Riešili sa vyslovene pracovno-právne vzťahy, pracovné otázky, a bolo preukázané, že žalovaný si v tom čase pred súdom uplatňoval svoje nároky z pracovno-právneho vzťahu vo vzťahu k zamestnávateľovi prebiehali súdne konania, predmetom ktorých bolo i ustálenie počtu nevyčerpaných dní dovolenky, čo napokon bolo i obsahom rozhovoru žalovaného a žalobkýň 1/ a 2/, ktorý zaznamenal na zvukový záznam. Preto pri pomerovaní práva na ochranu osobnosti a ochrany zamestnanca, ktorý je v súdnom spore so svojím zamestnávateľom, nemožno priznať vyššiu ochranu súkromiu žalobkýň 1/, 2/, ktoré na zvukovom zázname neriešili svoje osobné, súkromné záležitosti, ale iba záležitosti, ktoré mali význam pre žalovaného z hľadiska ďalšieho usporiadania pracovno-právnych vzťahov. Z týchto dôvodov odvolací súd pozerajúc na to, že podľa ust. § 13 ods. 2 OZ predstavuje náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch jednu z parciálne a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby, vznikajúce vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nestačí, dospel k záveru, vzhľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci, v danom prípade na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov, ktoré vyhotovením zvukového záznamu vo vzťahu k žalobkyňiam vznikli, postačuje morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo. Skúmal jednak a zaoberal sa tým, či vyhotovením zvukového záznamu sa vážnym spôsobom zasiahlo do práva na ochranu osobnosti žalobkýň a aké ďalšie negatívne dôsledky pre ich osobný, resp. pracovno-právny život vyhotovenie zvukového záznamu malo, aký dopad malo vykonanie zvukového záznamu na ich ďalší život a životný osud. Taktiež skúmal pre vyriešenie otázky, či sú v danom prípade splnené podmienky vyplývajúce z § 13 ods. 2 OZ, či by v situácii, za ktorej došlo k zásahu do osobnosti žalobkýň 1/, 2/, pocítovala vzniknutú nemajetkovú ujmu (vzhľadom na jej intenzitu, rozsah, trvanie) ako závažnú každá jedna fyzická osoba (nachádzajúca sa v danom mieste, čase a v osobnom, rodinnom, pracovnom postavení postihnutej fyzickej osoby). Pri zodpovedaní tejto otázky odvolací súd vzhľadom na spôsob zásahu, ktorým bolo vyhotovenie zvukového záznamu z pracovno-právneho rozhovoru, ustálil, že každá iná fyzická osoba by sa v zrovnateľnej situácii cítila vyhotovením zvukového záznamu dotknutá na svojich právach. Na druhej strane však bolo tiež potrebné zohľadniť, že žalovaný zvukový záznam nevyhotovil v úmysle a so zámerom poškodiť žalobkyne 1/, 2/ ako nahrávané osoby, ale jeho zámerom bolo chrániť vlastné práva, ktoré mu z pracovno-právneho vzťahu k zamestnávateľovi vyplývali. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd zastal názor, že zásah vykonaný žalovaným by v zrovnateľnej situácii neznamenal spôsobenie závažnej nemajetkovej ujmy pre žiadnu inú fyzickú osobu, ktorá by sa v postavení žalobkýň v tom čase nachádzala a totožne ako súd prvého stupňa zadostučinenie v zmysle § 13 ods. 1 OZ považoval za postačujúce.

16. Ustanovenie § 13 ods. 2 OZ pripúšťa možnosť existencie rovnakých dôvodov so zreteľom, na ktoré sa zadostučinenie podľa odseku 1 nezdá postačujúce, osobitne ale poukazuje na situáciu, v ktorej bola zásahom v značnej miere znížená dôstojnosť žalobkýň, alebo ich vážnosť v spoločnosti. Uvedené sa vykonaným dokazovaním v preskúmvanej veci absolútne nepreukázalo. Žalobkyne nepreukázali, že vyhotovenie zvukového záznamu by malo vplyv na ich kariérny postup v zamestnaní, resp. že by bol akýmkoľvek spôsobom dotknutý ich osobný a rodinný život.

17. Odvolací súd nevyhovel odvolaniu žalobkýň 1/, 2/ ani vo výroku, ktorým prvoinštančný súd rozhodoval o náhrade trov prvostupňového konania. I keď prvoinštančný súd čiastočne vyhovel žalobe žalobkýň, nemožno uzavrieť, aby tento čiastočný úspech vo veci a zároveň i neúspech mohol spôsobiť aplikáciu ust. § 142 ods. 3. V čase rozhodovania prvoinštančného súdu bolo ustanovenie § 142 O.s.p koncipované tak, že určovalo poradie pri aplikácii jednotlivých odsekov. Zásadne nemohol byť aplikovaný pri náhrade trov konania v riešenej veci odsek 1 ustanovenia § 142, ktorý vyžaduje plný úspech v spore. V zmysle odseku 2 účastníkovi, ktorý mal vo veci prevažne úspech, priznal súd pomernú náhradu trov konania proti účastníkovi, ktorý mal vo veci tomu zodpovedajúci neúspech a podľa odseku 3 súd priznal účastníkovi, ktorý mal vo veci len čiastočný úspech, náhradu trov konania proti druhému účastníkovi, ak mal neúspech len v nepatrnej výške, alebo ak rozhodnutie záviselo na znaleckom posudku alebo na úvahe súdu pri výške plnenia. K čiastočnému úspechu a zároveň čiastočnému neúspechu žalobkýň v spore došlo z dôvodu, že neboli splnené zákonné podmienky na to, aby súd vyhovel nimi podanej žalobe v celom rozsahu a v plnej výške. Preto nebola možná aplikácia ust. § 142 ods. 3 O.s.p., nakoľko aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, resp. prichádzala do úvahy iba pri rozhodnutiach, ktoré

zaväzovali na plnenie a z nich iba pri tých, ktorými sa rozhodovalo o výške plnenia. Nestačilo, ak sa nimi rozhodovalo iba o základe nároku, zároveň musela byť splnená aj druhá podmienka, ktorou bola závislosť vyčíslenia plnenia od úvahy súdu. Pre priznanie plnej náhrady trov konania v tomto prípade nebol preto podstatný rozsah čiastočného úspechu účastníka (nález Ústavného súdu SR z 23. januára 2014 č.k. IV ÚS 599/2013-60).

18. Ak potom i odborná literatúra vyslovila názor, že aplikácia ustanovenia § 142 ods. 3 O.s.p. prichádza do úvahy iba pri rozhodnutiach, ktoré zaväzujú na plnenia a z nich iba pri tých, ktorými sa rozhoduje o výške plnenia, nestačí, ak sa nimi rozhoduje iba o základe nároku, nemal dôvod odvolací súd sa odchýliť od postupu okresného súdu, ktorý aplikoval ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p. platné v čase rozhodovania.

19. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania si uplatnil, vyčíslil, avšak odvolací súd mu i napriek úspechu v odvolacom konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Vychádzal z ustanovenia § 257 C. s. p., majúci za to, že v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti, pri ktorých súd mal možnosť zvažovať, či náhradu trov konania prizná, či ju prizná v celom rozsahu, alebo ju neprizná vôbec. Vychádzal pritom z článku 2 ods. 1 základných princípov C. s. p., podľa ktorých ochrana ohrozených a porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

20. Vychádzajúc z uvedeného, za podstatné odvolací súd považoval, že žalovaný vyhotovením zvukového záznamu zasiahol do práv žalobkyň 1/, 2/ na ochranu osobnosti, ktoré sa domáhali ochrany svojich práv na súde v časti, v ktorej im súd vyhovel, odôvodnene. Mali právo využiť opravný prostriedok, podať odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie, túto zákonnú možnosť využili v presvedčení, že prvoinštančný súd im neposkytol požadovanú súdnu ochranu v celom rozsahu tak, ako si ju uplatnili a na ktorú mali podľa vlastného subjektívneho presvedčenia právo. Pokiaľ i odvolací súd odvolaniu nevyhovel a v odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, prihliadnuc na všetky okolnosti prípadu, na dôvody ktoré viedli žalobkyne k uplatneniu práva na súde, odvolací súd mal za to, že sú tu dané také výnimočné okolnosti, pre ktoré z hľadiska spravodlivého usporiadania vzťahov medzi stranami sporu sa javí nepriznanie náhrady trov odvolacieho konania žalovanému vo vzťahu k žalobkyniam za najrozumnejšie urovnanie vzťahov a uzatvorenie celej záležitosti.

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C. s. p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)